

A magyarországi kiskereskedelem területi szerkezetének néhány aspektusa a gazdasági válság időszakában

„A geográfus útjai” - Tóth József Emlékkonferencia
PTE Földrajzi Intézet és a Földtudományok Doktori Iskola
Pécs, 2014. március 18.

DR. TÖMÖRI MIHÁLY

FŐISKOLAI TANÁRSEGÉD

NYÍREGYHÁZI FŐISKOLA

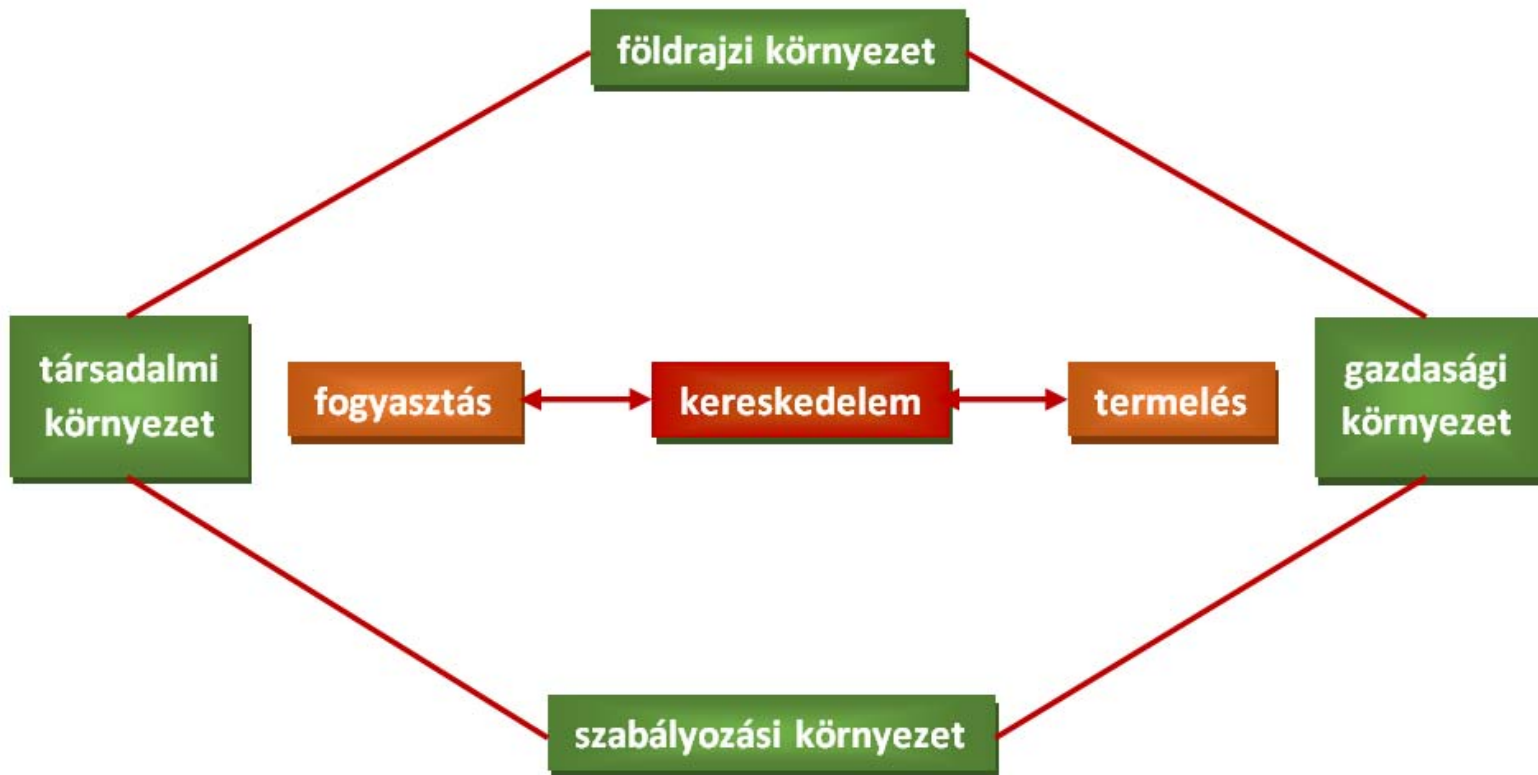
TURIZMUS ÉS FÖLDRAJZTUDOMÁNYI INTÉZET

TOMORI@NYF.HU

A kutatás a TÁMOP 4.2.4.A/2-11-1-2012-0001 azonosító számú Nemzeti Kiválóság Program – Hazai hallgatói, illetve kutatói személyi támogatást biztosító rendszer kidolgozása és működtetése országos program című kiemelt projekt keretében zajlott. A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.

A kiskereskedelem rendszere és „beágyazódottsága” a helyi környezetbe

A kiskereskedelem területisége

Telephelyválasztás

- Kereskedő oldaláról: költség- és versenyelőny
- Fogyasztó oldaláról: ellátottság, elérhetőség

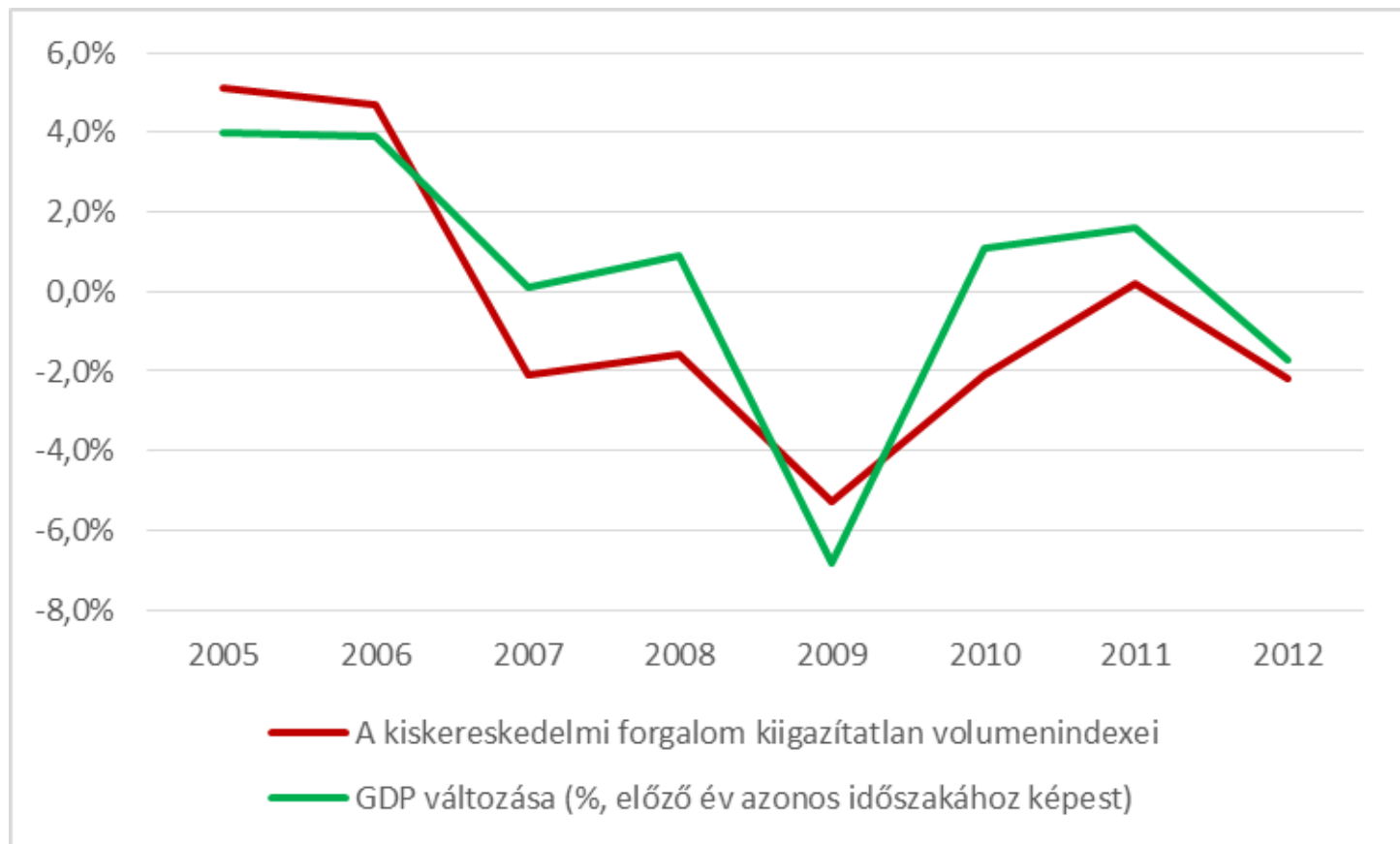
Telepítő tényezők (főleg nagy alapterületű boltok esetében) – Tiner, 2010

- Lakosságszám
- Vonzáskörzet
- Vásárlóerő
- Fekvés

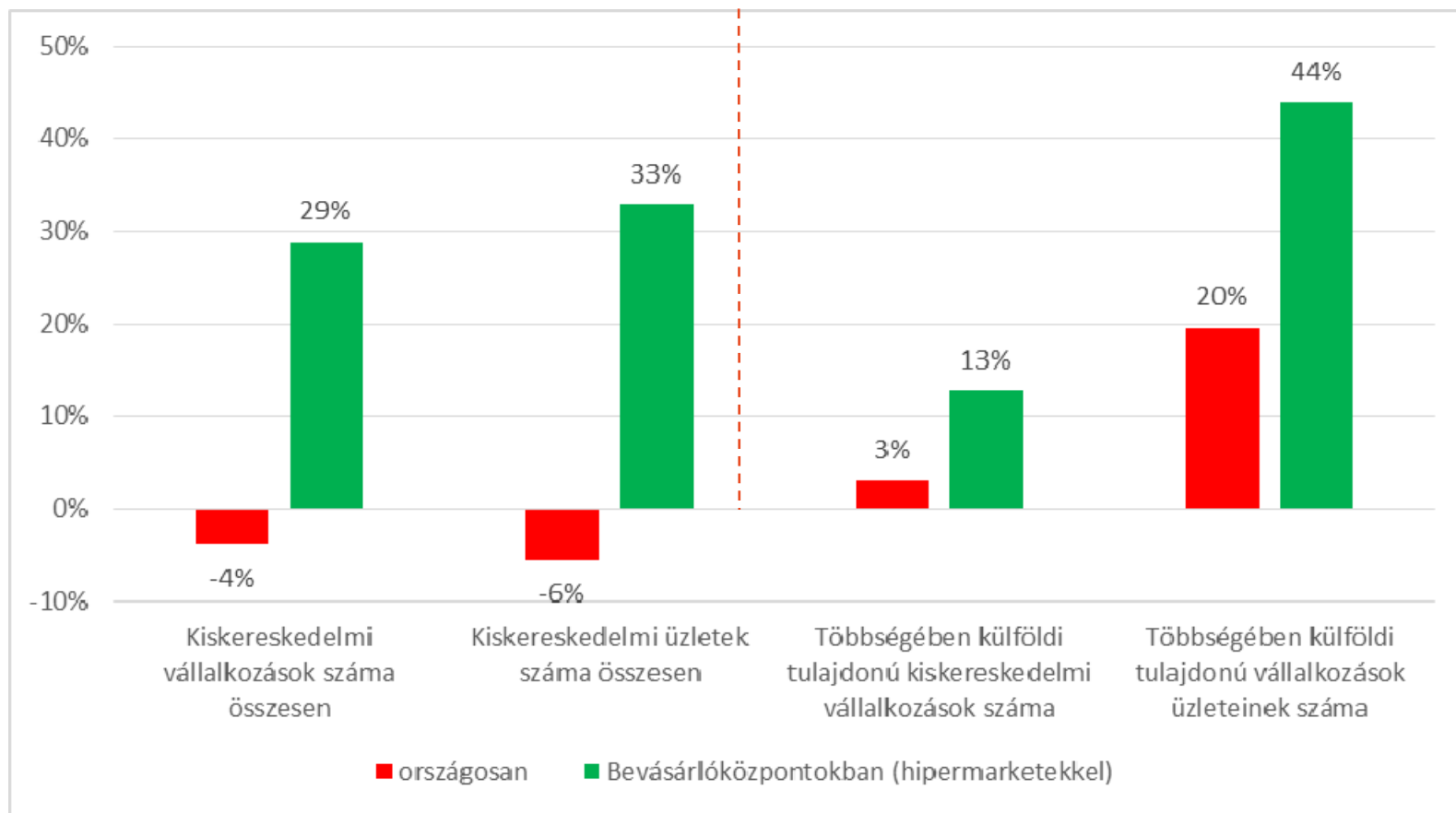
Gazdasági, társadalmi, településföldrajzi összefüggések

- Modern városfejlődés szakaszai (Enyedi, 1988)
- Gazdasági válság – mobilitás, vásárlói igények

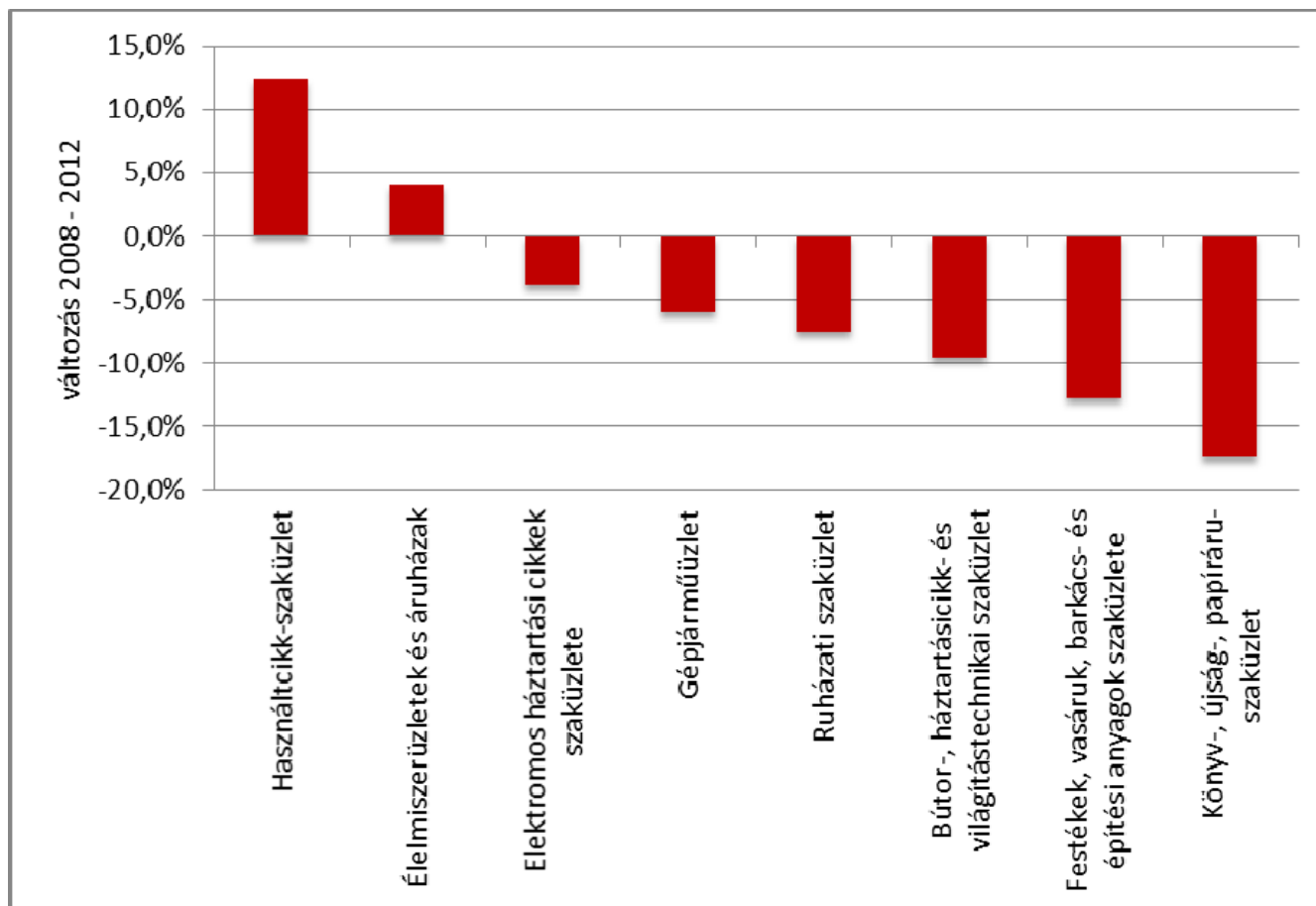
A gazdasági tevékenységek és a kiskereskedelem kapcsolata

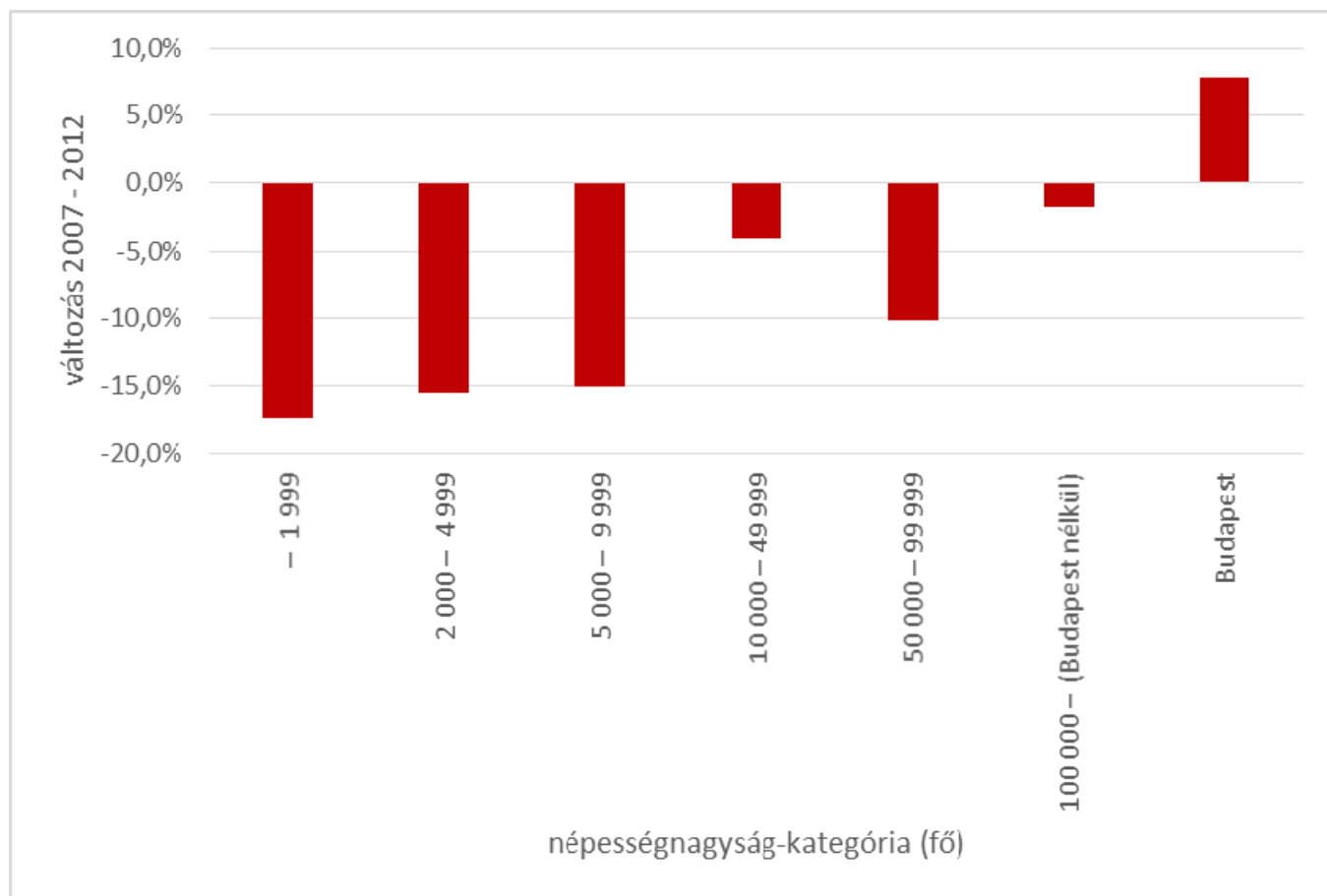
Kiskereskedelmi üzletek és vállalkozásaik számának változása (2007 – 2012)

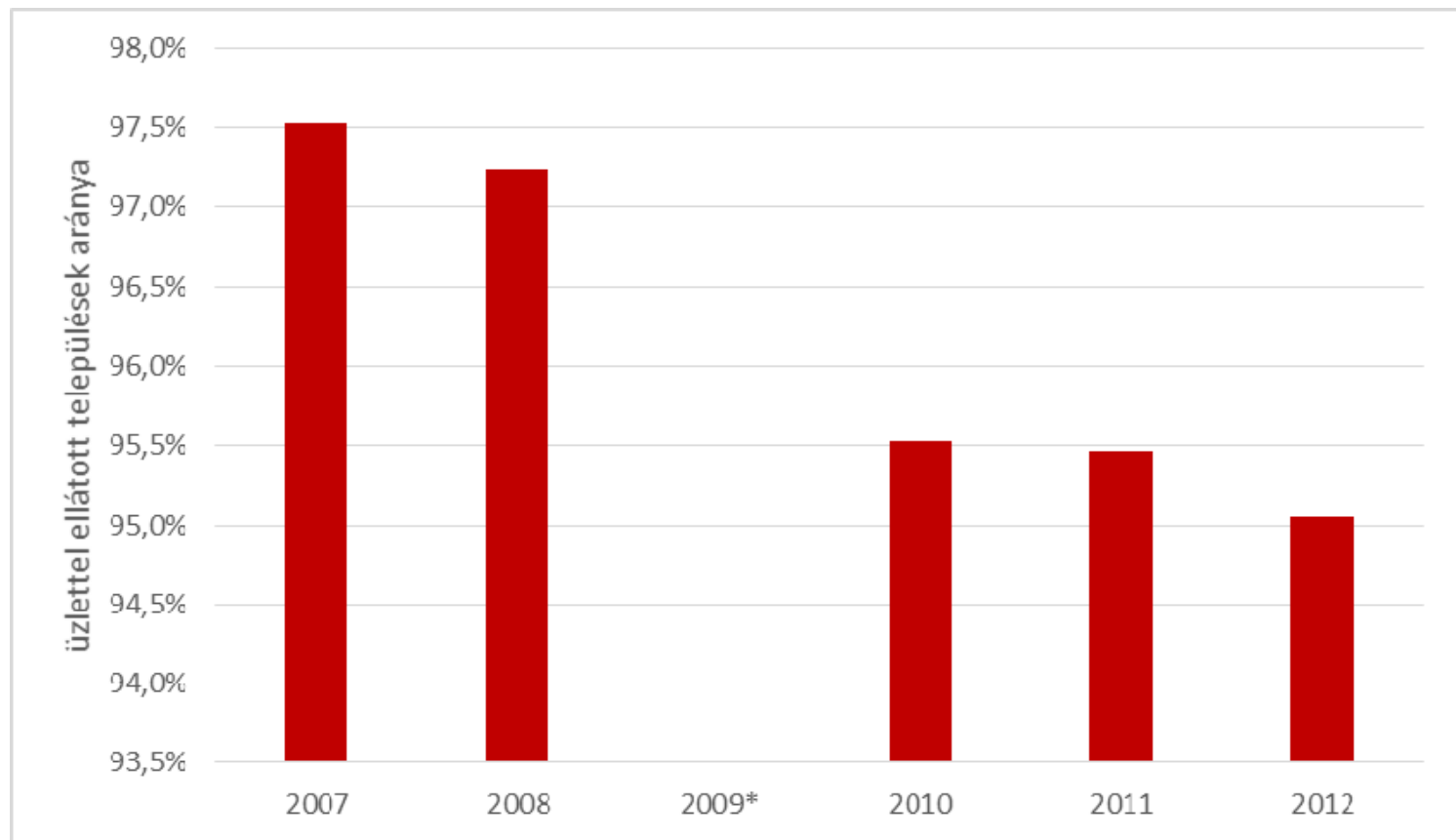
A kiskereskedelmi üzletek számának változása tevékenységcsoportok szerint (2008 – 2012)

Kiskereskedelmi üzletek számának változása a települések népességnagyság-kategóriái szerint (2007 – 2012)

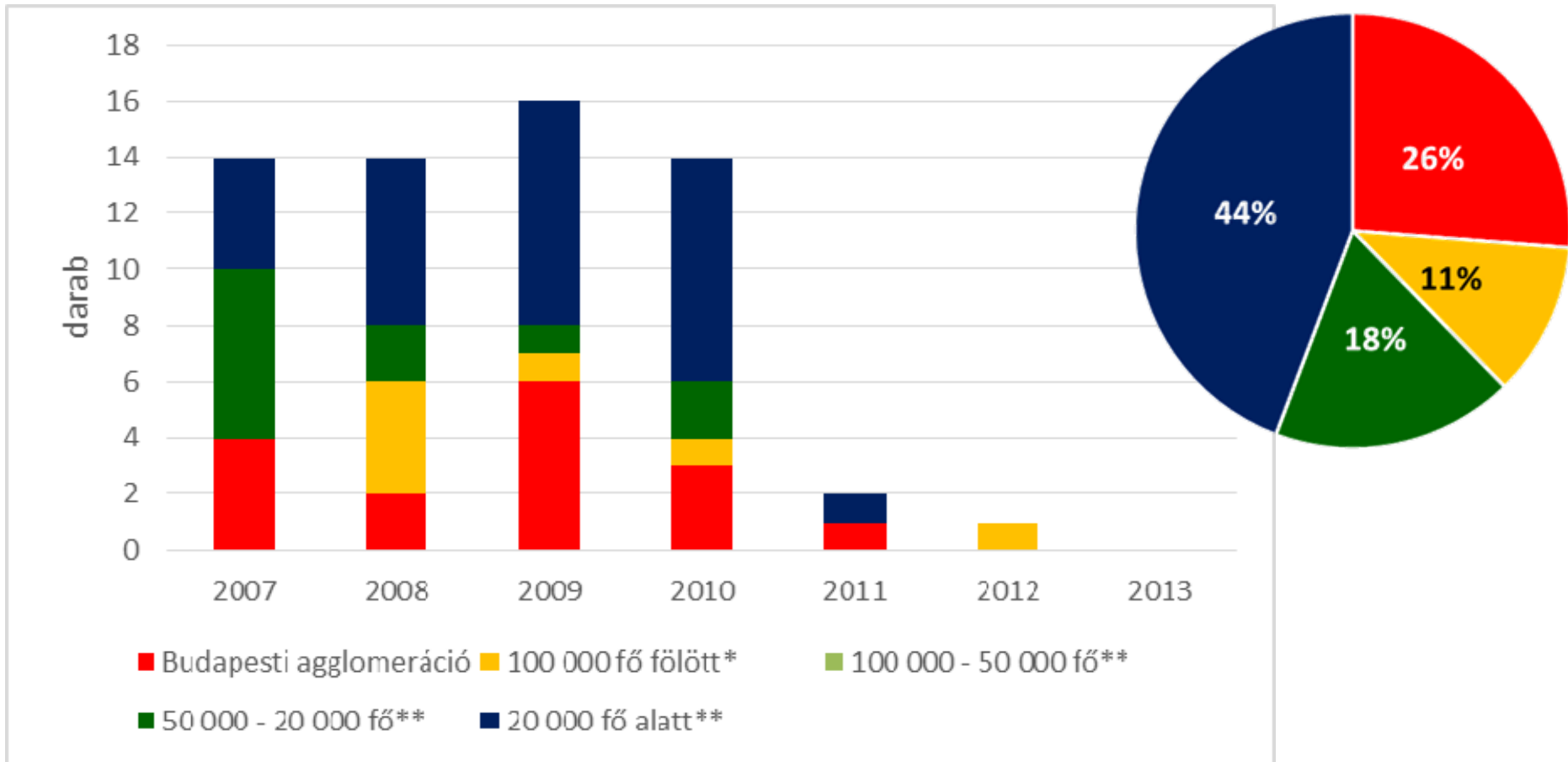
Kiskereskedelmi üzlettel ellátott települések arányának alakulása (2007-2012)

* A 2009. évi jogszabály-változás miatt az év végi adatokat a KSH nem közölte

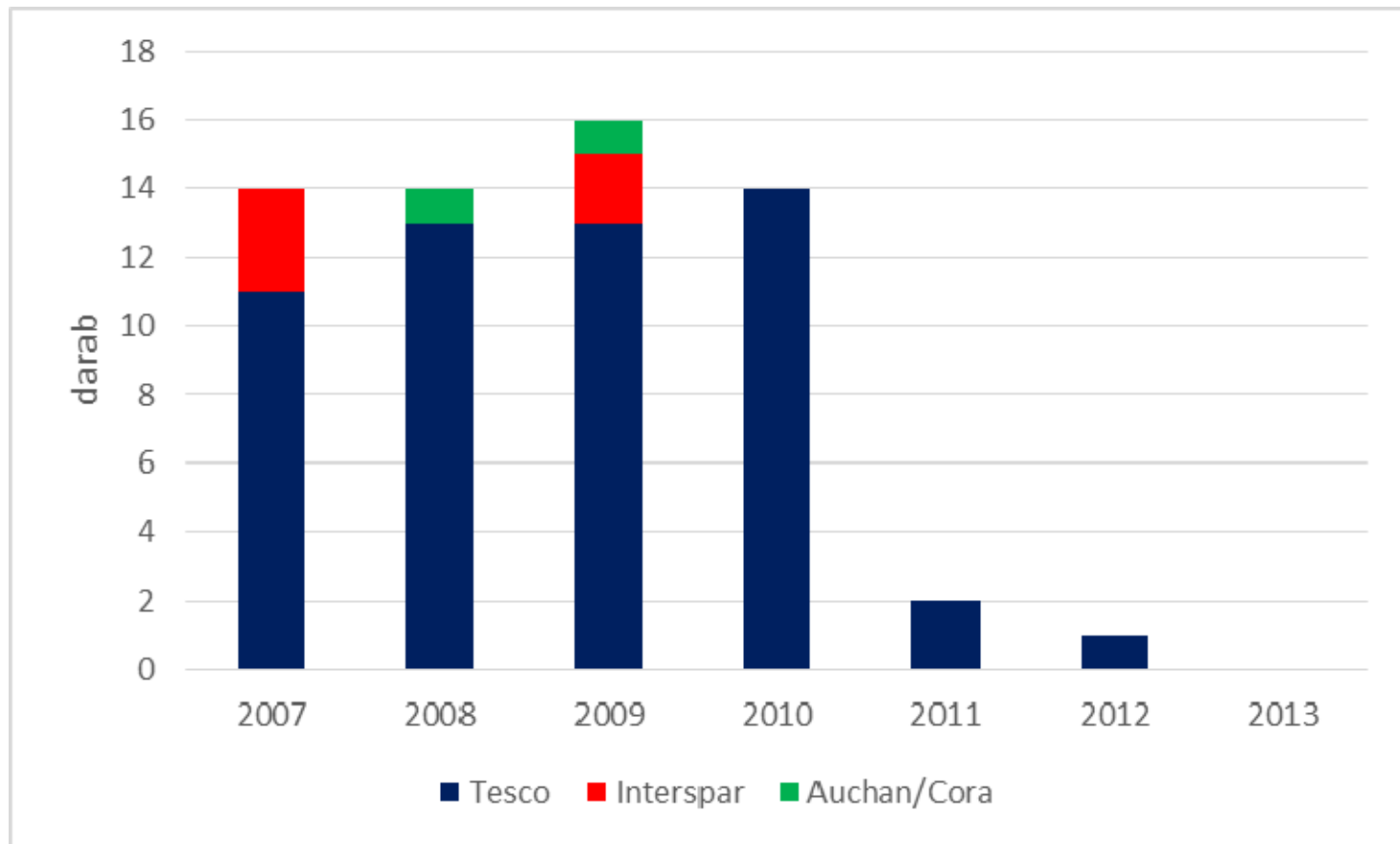
forrás: saját szerkesztés a KSH adatai alapján

Újonnan megnyitott hipermarketek száma a városok népességszám-kategóriái szerint, 2007-2013

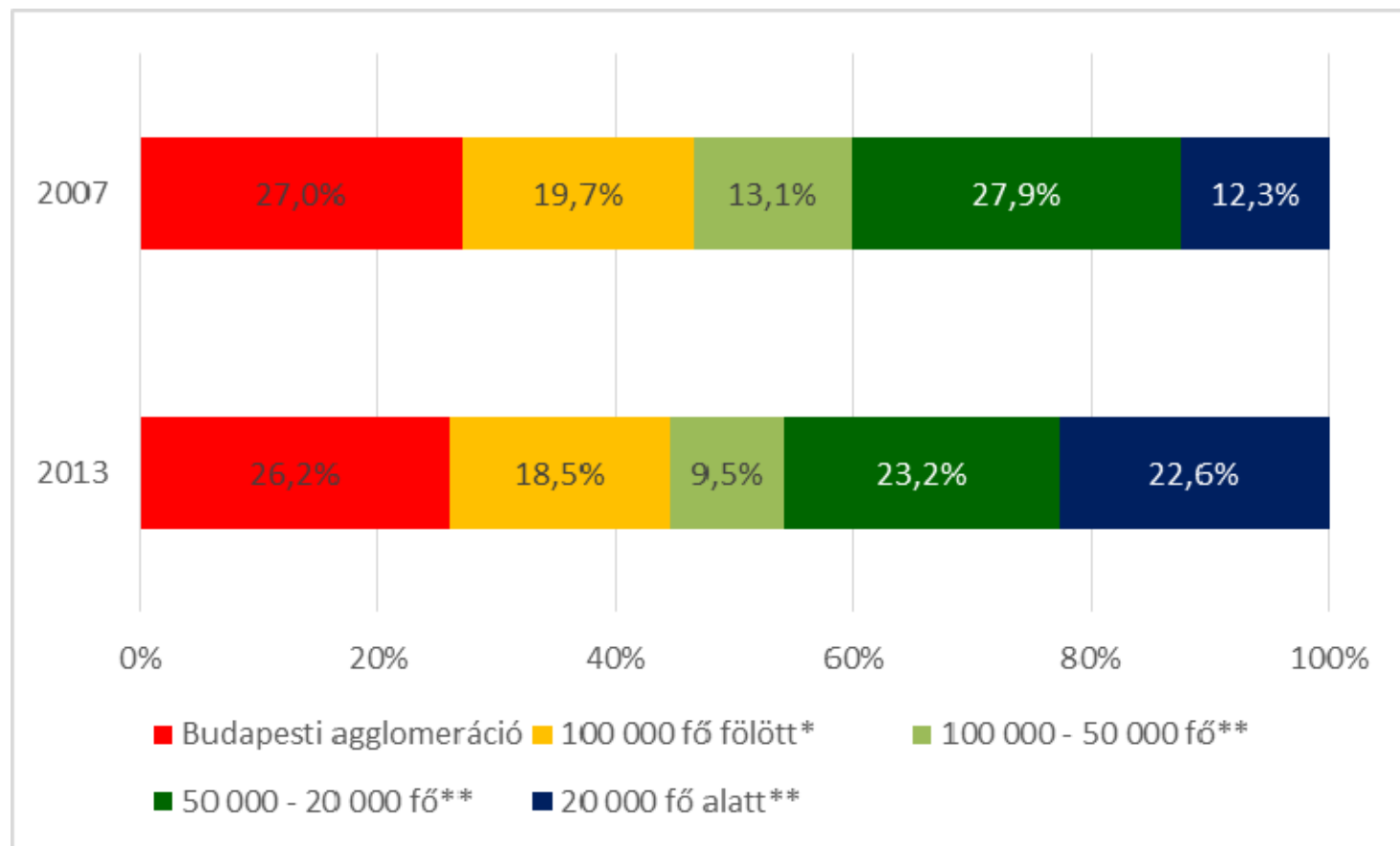

*Budapest nélkül, **Budapesti agglomeráció települései nélkül
Forrás: saját szerkesztés a KSH és a Trade Magazin adatai alapján

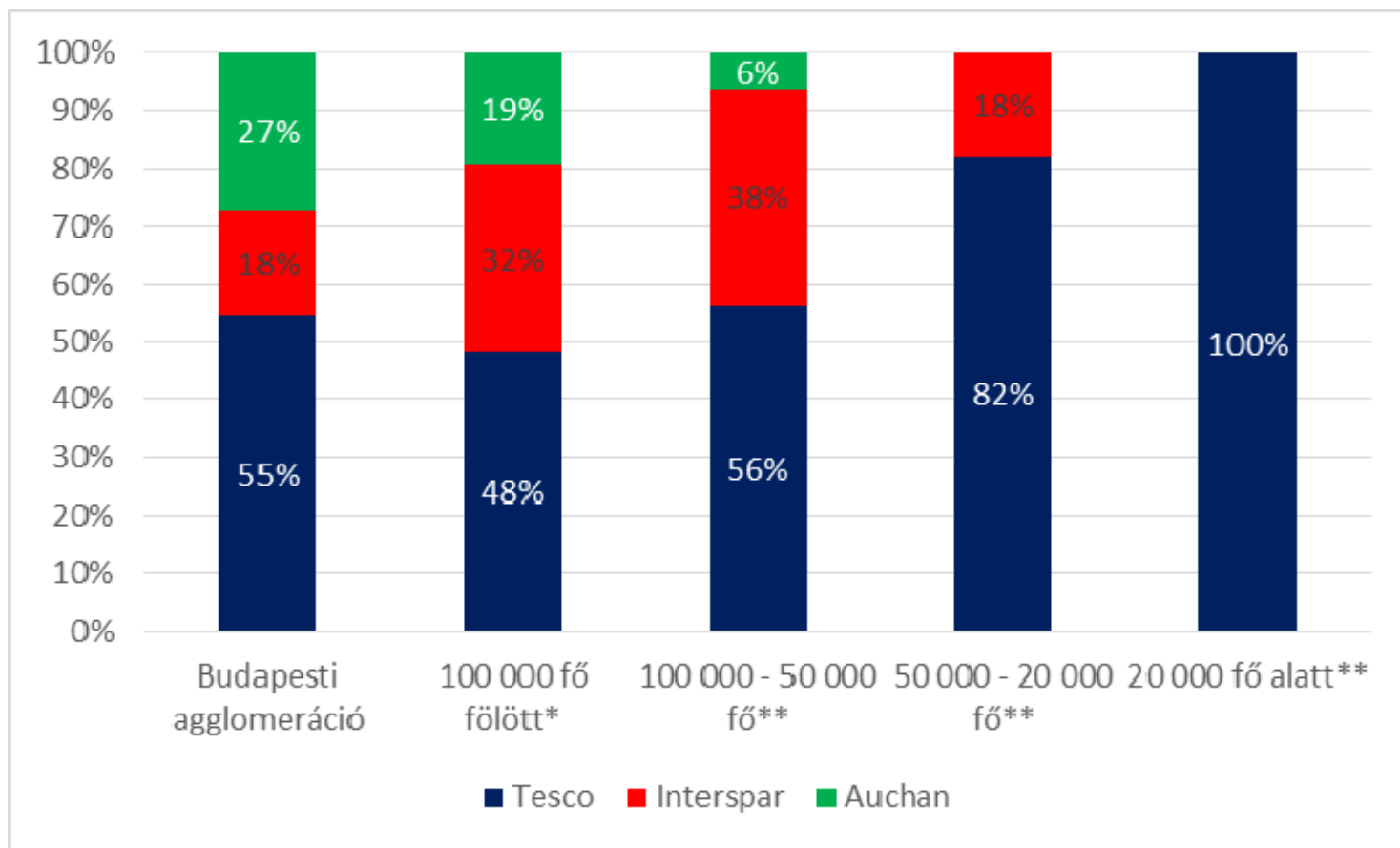
Újonnan megnyitott hipermarketek száma üzletláncok szerint, 2007-2013

A településmarketek számaiának megoszlása a városok népességszám-kategóriái szerint (2007, 2013)

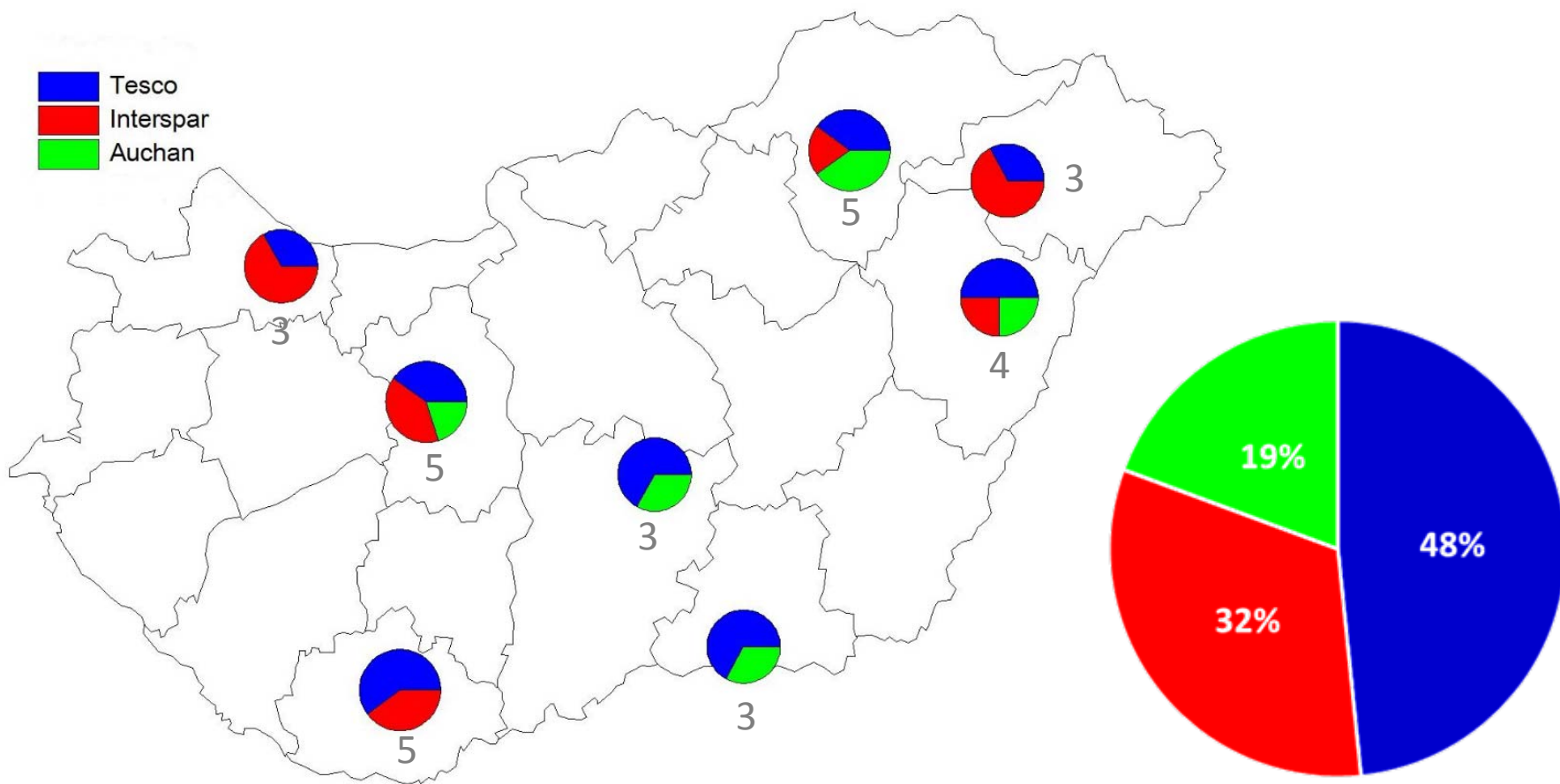
Hipermarketek megoszlása a városok népesség-kategóriái szerint, 2013

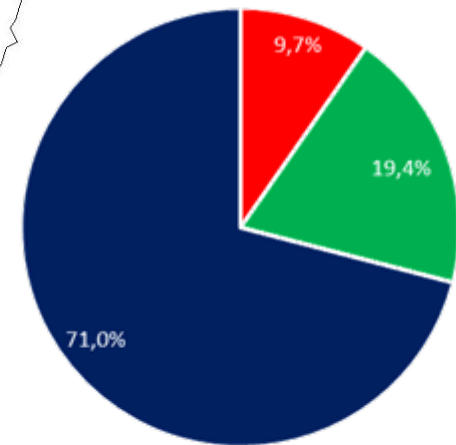
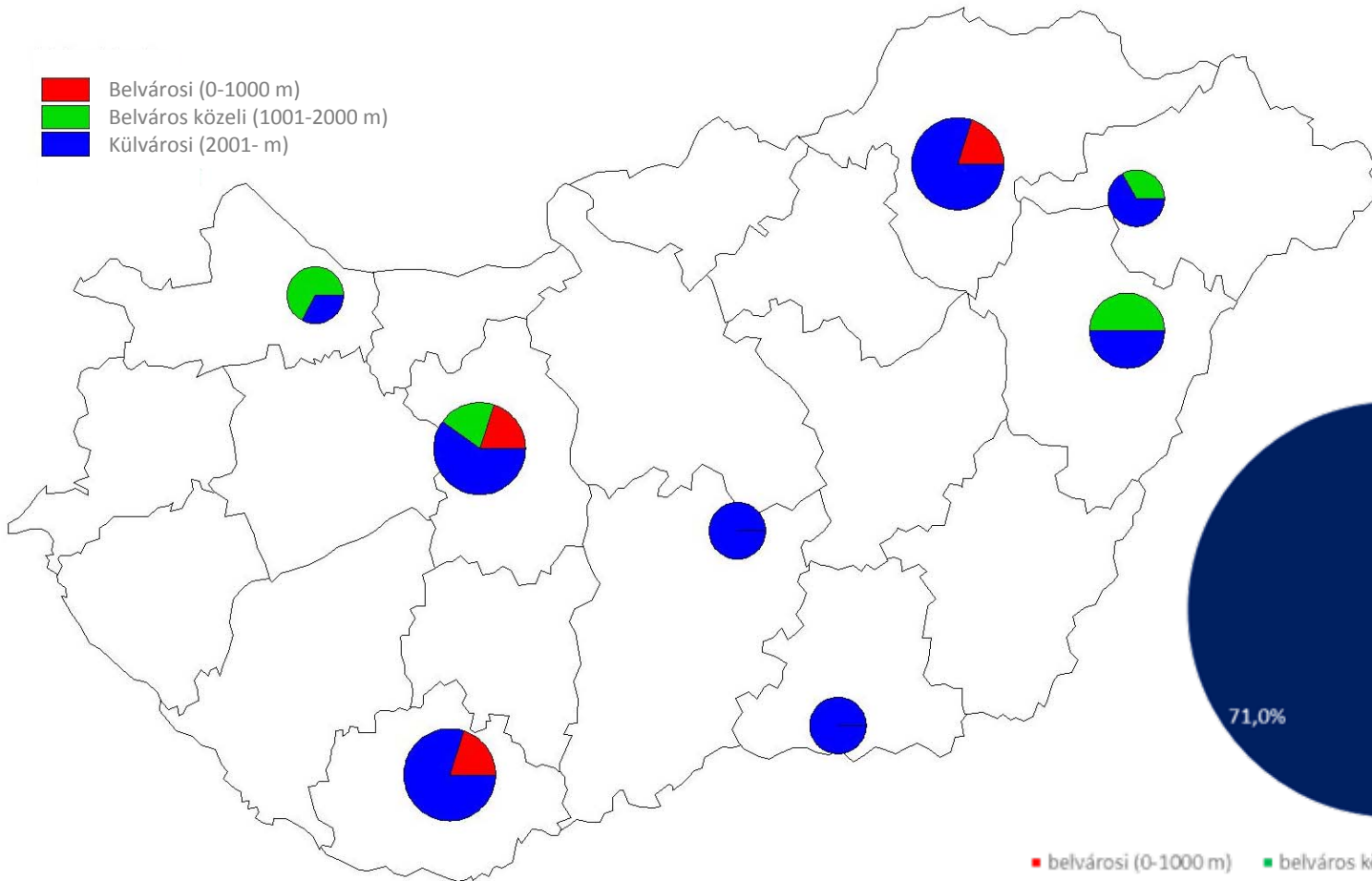
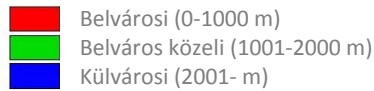
*Budapest nélkül, **Budapesti agglomeráció települései nélkül

Forrás: saját szerkesztés a KSH adatai alapján

Hipermarketek a 100 ezer főnél népesebb városokban

A hipermarketek városon belüli elhelyezkedése a 100 ezer főnél népesebb városokban

Következtetések

- válság hatására tovább erősödő koncentráció
 - Országosan csökkenő <-> Budapesten növekvő üzletszám
 - üzletek száma nőtt: bevásárlóközpontokban, külföldi tulajdonúak esetében
 - Hipermarketeknél később kezdődött a visszaesés
 - Hipermarketek terjeszkedése:
 - „biztos piacokon”: Budapesti agglomeráció, 100 ezer főnél népesebb városokban
 - Még nem telítődött piacokon: 20 fő alatti kisvárosokban
 - Új stratégiák:
 - Áruházak felújítása (pl. Tesco Extra)
 - Belvárosi sűrűn lakott övezetek megcélzása (pl. Tesco Expressz, Spar szupermarketek)

Köszönöm a figyelmet!

„A geográfus útjai” - Tóth József Emlékkonferencia
PTE Földrajzi Intézet és a Földtudományok Doktori Iskola
Pécs, 2014. március 18.

DR. TÖMÖRI MIHÁLY

FŐISKOLAI TANÁRSEGÉD

NYÍREGYHÁZI FŐISKOLA

TURIZMUS ÉS FÖLDRAJZTUDOMÁNYI INTÉZET

TOMORI@NYF.HU

A kutatás a TÁMOP 4.2.4.A/2-11-1-2012-0001 azonosító számú Nemzeti Kiválóság Program – Hazai hallgatói, illetve kutatói személyi támogatást biztosító rendszer kidolgozása és működtetése országos program című kiemelt projekt keretében zajlott. A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.